

حرف روز ▽ طبقه متوسط را در یابید

شواهد بسیاری وجود دارد که نشان می‌دهد اقتصاد همچنان مهم‌ترین بحران پیش‌روی دولت در ایران است. بحرانی که نظم اقتصادی بازار را به هم ریخته و ممکن است در صورت بی‌توجهی و تداوم نظم اجتماعی جامعه را نیز دچار دگرگونی و بی‌نظمی نماید.

اگرچه بسیاری از تحلیگران معتقدند این بحران پیش از آنکه برخواسته از مؤلفه‌های اقتصادی بازار باشد معلول عوامل سیاسی و ماحصل سیاست‌ورزی غلط بازیگران داخلی و عناد عوامل خارجی است، اما در نهایت برای طبقه متوسط تفاوتی نخواهد داشت چرا که چه علتش اقتصادی باشد و چه سیاسی، چه داخلی باشد و چه خارجی فی‌الحال آنان را گرفتار بازاری متلاطم نموده که با هر بار بالا رفتن قیمت‌ها سفره‌شان کوچک و کوچک‌تر می‌شود و به پله‌ای پایین‌تر تنزل می‌کنند. با اینکه جامعه ایران در کلیت خود در طول تاریخ نشان داده است از تاب‌آوری بالایی در مقابل ناملایمات و شوک‌های تاریخی برخوردار است اما با کمی دقت در جزئیات خواهیم دید که در همه این حوادث این قشر ضعیف و طبقات پایین دست جامعه بودند که صدمه اصلی را متحمل و قربانی بحران‌های اقتصادی و سیاسی شدند از این‌رو انتظار می‌رود در شرایط فعلی تا زمان حل بحران، دولت در جهت حفظ نظم اجتماعی بیش از گذشته متوجه حفاظت و حراست از طبقه متوسط، متوسط رو به پایین و کم‌برخوردار جامعه باشد.

البته در شرایط نابسامان اقتصادی این حراست و حفاظت تنها محدود به وظیفه دولت نیست بلکه نیازمند توجه طبقات بالا دست، سهامداران صنایع، مالکان بزرگ و همه کسانی است که در طبقات فوقانی کشتی اقتصاد سوار هستند. در واقع طبقات فرادست چه از منظر انسان دوستی و چه از منظر حفظ امنیت خود و سرمایه‌شان باید جدی‌تر متوجه طبقات متوسط و متوسط رو به پایین جامعه باشند زیرا اساسی‌ترین نیروی کار و تولید و اندیشه برخواسته از همین طبقات است و در خلاء طبقه متوسط حفظ و افزایش سرمایه کار اسانی نخواهد بود.

اگرچه گروه‌بندی‌های اجتماعی ممکن است ذاتاً ماهیت اقتصادی نداشته باشند اما لزوماً وضعیت اقتصادی بر صورت‌بندی گروه‌های اجتماعی تأثیر خواهد گذاشت و می‌تواند نظم اجتماعی را تحت تأثیر خود قرار دهد، موضوعی که دقیقاً عوامل خارجی روی آن دست گذاشته‌اند تا با تکیه بر نقصان اقتصادی، نقصان اجتماعی و سیاسی را پدید آورند.

حسین حسینی‌نژاد

گزارش روز ▽ کار از کار نگذرد!

رئیس کمیسیون مشترک طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده مجلس دیروز شنبه (۱۳ اسفند ۱۴۰۱) با انتقاد از رفتار سازمان برنامه و بودجه نسبت به قانون جوانی جمعیت گفت: سازمان برنامه، هیچ بودجه‌ای را امسال در این زمینه تخصیص نداده است و اعتبار ۷۰۰ میلیاردی که مجلس تصویب کرده بود با اینکه موارد آن با پیشنهاد سازمان برنامه تصویب شد و رئیس‌جمهور نیز به سازمان برنامه ابلاغ کرده اما تاکنون این سازمان بودجه جوانی جمعیت هیچ دستگاهی را تخصیص نداده است.

گزاره‌های خبری: ۱- صابر جباری فاروجی سرپرست اداره جوانی جمعیت وزارت بهداشت، دیروز شنبه (۱۳ اسفند ۱۴۰۱) با عنوان این مطلب که در کمتر از یک دهه پیش‌رو دچار آب‌بحران سالخوردگی خواهیم شد اگر به فکر جوانی جمعیت نباشیم، گفت: برنامه‌ریزی وزارت بهداشت در اجرای قانون جوانی جمعیت، حداقل دارا بودن سه فرزند برای هر خانواده است. ۲- سیدمحمد طباطبایی معاون بهداشتی دانشگاه علوم پزشکی ایران و دبیر جشنواره ملی سرزمین جوان من، دیروز شنبه (۱۳ اسفند ۱۴۰۱) گفت: سال ۱۳۹۵ نرخ رشد ۱/۲ بود که در سال ۱۴۰۰ به ۶ دهم کاهش یافته است. وی افزود: ما به زودی دچار رشد منفی جمعیت خواهیم شد و در سال ۱۴۲۹ به کشور سالخورده تبدیل خواهیم گشت. طباطبایی ادامه داد: در ۱۴۱۵ رشد جمعیت کشور ۴ صدم و در ۱۴۲۰، رشد جمعیت کشور منفی خواهد شد. ۳- دکتر کاظمی‌پور استاد جمعیت‌شناس دانشگاه تهران هم‌زمان با روز ملی جوان (۱۳ اسفند ۱۴۰۱) به پیش‌بینی جمعیتی رده سنی ۱۸ تا ۳۵ ساله بر اساس آخرین داده‌های موجود پرداخت و اظهار کرد: تا آخر امسال یعنی تا اسفند سال ۱۴۰۱، تعداد جمعیت جوان کشور یعنی ۱۸ تا ۳۵ ساله‌ها، حدود ۲۱ میلیون نفر است. کاظمی‌پور همچنین درباره وضعیت تأهل این جمعیت جوان، تصریح کرد: در این گروه سنی حدود ۱۳ میلیون مجرد داریم که پنج میلیون آن زن مجرد و حدود هشت میلیون نیز مرد مجرد هستند.

گزاره تحلیلی: سرمایه اصلی و واقعی هر ملت و کشوری، نیروی انسانی آن کشور است که بدیل و جایگزینی ندارد. کاهش حجم و رشد جمعیت، کاهش باروری و قدرت تجدید نسل، افزایش میانه سنی و سالمندی جمعیت، کاهش جمعیت در سن کار، افزایش آسیب‌های حوزه خانواده همچون: افزایش سن ازدواج، و تمایل کمتر به تشکیل خانواده، افزایش ناسازگاری‌های زوجین، افزایش طلاق، کاهش نرخ شیوع ازدواج، افزایش نرخ تجرد قطعی، تمایل کمتر برای داشتن فرزند، کاهش نقش حمایتی خانواده از سالمندان، چالش‌های سیاسی، دفاعی و امنیتی و کاهش توان نظامی و قدرت بازدارندگی کشور و در نهایت چالش‌های اقتصادی از جمله مهم‌ترین چالش‌های آسیب‌زا و هزینه‌ساز است. بدیهی است ملتی که جمعیت بیشتر، قلمرو بزرگ‌تر، دولت توانمندتر با حاکمیت ملی منسجم‌تر داشته باشد، از این منظر قدرتمندتر است.

نکته پایانی؛ ساموئل هانتینگتون بارها می‌گفت: یکی از مشکلات ما در مقابل کشورهای مسلمان، زاد و ولد زیاد در این کشورها است. وی تمدن اسلامی را تمدنی می‌دانست که چالش آن تا حدودی متفاوت از دیگر چالش‌هاست، چراکه این تمدن اساساً ریشه در نوعی پویایی جمعیت دارد.

خبر ویژه ▽ بی‌بی‌عامل شکست رژیم صهیونیستی

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز طی گزارشی به تحولات اخیر اراضی اشغالی پرداخته و نوشته است که انتفاضه و افزایش عملیات فلسطینیان و تظاهرات گسترده شهرک‌نشینان در اسرائیل به یکباره نبوده است. وخامت اوضاع به حدی است که بسیاری از افسران سابق ارتش رژیم صهیونیستی، این کشور (رژیم) را در مسیر دیکتاتوری می‌دانند و سربازان ارتش را به نافرمانی و عصیان فراخوانده‌اند. نتانیاهو در حال درهم شکستن رژیم صهیونیستی است. عواقب اقدامات نتانیاهو می‌تواند خطرات بسیاری برای تل‌آویو داشته باشد که بیشترین خطر، نابودی رژیم صهیونیستی است.

آمریکا منتظر سفر گروسی

رابط مالی نماینده ویژه آمریکا در امور ایران گفت: «منتظر نتایج سفر گروسی به تهران قبل از تصمیم‌گیری هستیم. او هنوز گزارش خودش را در خصوص پایبندی یا عدم پایبندی ایران به ان‌پی‌تی منتشر نکرده است. باید منتظر آن بمانیم تا بعد ببینیم چه اقداماتی مناسب هستند. با سه کشور اروپایی (تروئیکای اروپا) و کشورهای دیگر در جهان که نگران برنامه هسته‌ای ایران هستند، در تماس نزدیک هستیم و در این خصوص تصمیم خواهیم گرفت. صرفنظر از هر اقدامی که انجام دهیم نگرانی‌های ما در خصوص ایران وجود دارند و مرتفع نخواهند شد. ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همکاری نمی‌کند و هنوز سؤالاتی وجود دارند که ایران پاسخ نداده است. رئیس‌جمهور هم در دیدار رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت: «انتظار داریم نگاه آژانس انرژی اتمی کاملاً حرفه‌ای بوده و قدرت‌های سیاسی که به دنبال اهداف خاص خودشان هستند، فعالیت‌های آژانس را تحت‌الشعاع قرار ندهند. برخی کشورها و در رأس آنها آمریکا و رژیم صهیونیستی در حالی مسئله هسته‌ای را بهانه‌ای برای فشار بیشتر بر مردم ایران قرار داده‌اند که این رژیم به عضویت آژانس هم در نیامده و بر اساس آیین‌نامه‌های آن عمل نمی‌کند.»

بیانیه وزیر کشور پیرامون مسمومیت دانش‌آموزان

وزیر کشور در بیانیه‌ای نسبت به مسمومیت‌های اخیر در مدارس در بیانیه‌ای اعلام کرد: «از نخستین حادثه ابتدای آذرماه در یکی از هنرستان‌های قم اتفاق افتاد پس از قم تاکنون در ۵۲ مدرسه گزارشاتی دال بر بروز عوارض در برخی دانش‌آموزان این مدارس اعلام شد که بلافاصله نیروهای اورژانس، درمان، آتش‌نشانی و انتظامی در محل حاضر و علاوه بر معاینه پزشکی دانش‌آموزانی که ابراز ناراحتی داشتند، محیط داخلی و پیرامونی مدرسه را مورد پایش قرار دادند. براساس اعلام وزارت بهداشت اکثریت افراد تحت درمان به صورت سرپایی مرخص و ۲۸ نفر در بیمارستان بستری شدند که تمامی این افراد جز دو مورد که دارای بیماری زمینه‌ای بودند در کمتر از ۲ روز، مرخص شده‌اند. در تحقیقات میدانی، نمونه‌های مشکوکی یافته شده که برای بررسی‌های تخصصی جهت شناسایی علل عوارض ایجاد شده در دانش‌آموزان، در آزمایشگاه‌های معتبر کشور در دست بررسی است و در اولین فرصت نتایج آن توسط وزارت بهداشت به اطلاع مردم شریف ایران خواهد رسید.»

پیشی گرفتن گوسی از دلار

با وجود رشد ۳۶ درصدی قیمت ارز در دو ماه اخیر، قیمت گوسی تلفن همراه به طور میانگین ۵۰ درصد گران شده است. طی ماه‌های اخیر، جهش نرخ دلار بهانه‌ای شده تا قیمت گوسی‌های موجود در بازار (علی‌رغم دریافت ارز نیمایی برای واردات) با افزایش و رشد عجیبی همراه باشد. چنانکه قیمت دلار که در ابتدای بهمن حدود ۴۰ هزار تومان بوده و اکنون با رشد ۳۶ درصدی به ۵۴ هزار و ۶۰۰ رسیده اما علی‌رغم موضوعیت نداشتن افزایش نرخ ارز در افزایش قیمت موبایل، مشاهده می‌شود متوسط رشد قیمت ۴۵ مدل گوسی اقتصادی و مطرح موجود در بازار با رشد بیش از ۵۰ درصدی روبه‌رو بوده است. البته همان‌گونه که ذکر شد این نرخ رشد، به‌طور متوسط بوده و افزایش قیمت‌هایی تا نزدیکی ۹۰ درصد و عمدتاً در میان گوسی‌های اقتصادی و در حد توان خرید خانوارها رخ داده که می‌تواند مانع از دسترسی خانوارها و افراد به محصولات جدید و افزایش کیفیت خدمات ارتباطی شود.

نظام ناعادلانه جهانی

گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد با انتقاد شدید از نظام اقتصادی جهان گفت: «این نظام تنها به نفع کشورهای ثروتمند کره زمین است و کشورهای فقیر در حلقه‌های باطل گیر کرده‌اند. او از کشورهای توسعه یافته خواست تا سالانه حدود ۵۰۰ میلیارد دلار برای فقیرترین کشورهای کره زمین که در حلقه‌های باطل گیر کرده‌اند، اختصاص دهند.

◀ تسلیحات آمریکایی در مسیر اوکراین / آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا گفت: «با توجه به موافقت بایدن سی‌وسومین کمک تسلیحاتی آمریکا به اوکراین به ارزش ۴۰۰ میلیون دلار را ارسال خواهد شد. این بسته کمک نظامی شامل مهمات بیشتری برای سامانه‌های راکتی هیمارس و توپخانه‌های هویتزر، مهمات برای خودروهای جنگی بردلی، پل‌های مورد استفاده در خودروهای زرهی، مهمات و تجهیزات تخریب و تعمیرات، آموزش و پشتیبانی می‌شود.

◀ افزایش ۹۰ کیلومتر مربعی وسعت دریاچه ارومیه / معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار آذربایجان غربی اعلام کرد که وسعت دریاچه ارومیه بیش از ۹۰ کیلومتر مربع نسبت به دی‌ماه امسال افزایش یافت. تراز دریاچه ارومیه به یک هزار و ۲۷۰ متر و ۲۱ سانتی‌متر رسیده که نسبت به دی‌ماه بیش از ۶ سانتی‌متر افزایش را نشان می‌دهد. کمترین حجم آب ثبت شده برای دریاچه ۷۳۰ میلیون مترمکعب است که هم‌اکنون نزدیک به ۲ برابر شده است.

◀ رکوردزنی صادرات در ۱۱ ماه / براساس آمارهای اعلامی گمرک ایران، صادرات غیرنفتی کشور در ۱۱ ماهه امسال به ۴۸ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار رسیده که رشد بیش از ۱۲ درصدی نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ داشته است. همچنین این آمارها نشان می‌دهد صادرات ۸/۴۸ میلیارد دلاری ۱۱ ماهه امسال بالاترین مقدار صادرات غیرنفتی کشور طی ۱۲ سال اخیر یعنی از سال ۱۳۹۰ تاکنون است.

◀ کشتی ارز را سوراخ نکنیم / محمد جعفری، رئیس امور اقتصاد کلان سازمان برنامه و بودجه گفت: «همه جای دنیا اگر چنین فشاری به منابع ارزی کش بیاید، بازار ارزشان نابسامان می‌شود. تراز تجاری ما با نفت مثبت ۱۰ میلیارد است که در ۱۰ سال گذشته بی‌سابقه است، پس این آشفتگی در بازار ارز ربطی به منابع ندارد. هجمه مردم به بازار ارز یعنی سوراخ کردن کشتی که همه در آن هستیم.»

◀ اروپا علیه صهیونیست‌ها / پس از آغاز مجدد ساخت و توسعه شهرک‌های صهیونیستی ۶ کشور اروپایی علیه رژیم صهیونیستی بیانیه‌ای مشترک صادر کردند. انگلیس، فرانسه، آلمان، ایتالیا، لهستان و اسپانیا از رژیم صهیونیستی خواستند «تصمیم اخیر خود را برای پیشبرد ساخت بیش از ۷ هزار واحد شهرک‌سازی در کرانه باختری و مشروعبتبخشی به شهرک‌ها در این منطقه را لغو کند.»

◀ نیروی کار ایران خودرو ۲۰ برابر کیاموتورز! / طبق آخرین آمار منتشر شده، ایران خودرو با حدود ۵۶ هزار نیرو درحال حاضر سالانه حدود ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو تولید می‌کند. این درحالی است که یکی از بزرگترین خودروسازان جهان شرکت کیاموتورز که در کارخانه خود در جورجیای آمریکا با ۲۷۰۰ نیرو حدود ۲۵۰ هزار دستگاه خودرو تولید می‌کند.